Գրիգոր Ա. Սիւնի

ԵՐԱԺՇՏԱԳԷՏԸ և ՄԱՐԴԸ

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ՈՒՐՈՒԱԳԻԾ ԵՒ ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

գրեց ՅԱԿՈԲ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

Քլարա Կիւլէզեան Յովսէփեան

Տօքթոր Լիւսի Կիւլէգեան

Ժողովրդական Երաժշտագէտ

ԳՐԻԳՈՐ Մ. ՍԻԻՆԻ՝ 1934ին

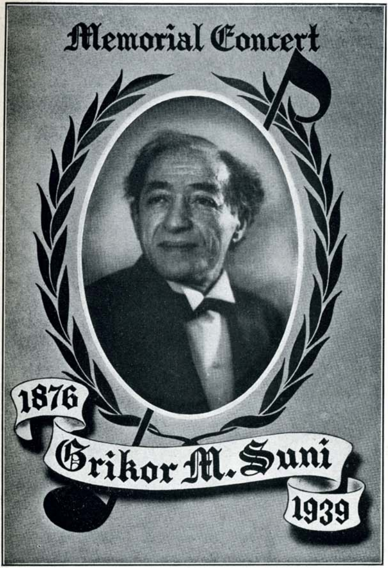

Սիւնիի Յիշատակահանդէսին Նուիրուած Յայտագրին Կողքը

Գրիգոր Մ․ Սիւնիի Աշխատանոցը

Գրիգոր Սիւնին եւ Իր Ընտանիքը

Հախուեց Աննա՝ Գրիգոր Սիւնիի Մայրը

Գրիգոր Սիւնի և Երաժշտագէտ Անուշաւան Տէր Ղեւոնդեան 1915ին

Սփենիի ղեկավարած առաջին Երգչախումբը 1924ին Ֆիլատելֆիոյ Մեթրոփոլիթընի սրահին մէջ

Սիւնիի ղեկավարած վերջին համերգը Ֆիլատելֆիոյ մէջ 1939, Մայիսին, որուն Սոլոիստն է Երգչուհի Քլարան

Պոսթոնի մէջ Սիւնիի Ղեկավարած Առաջին Երգչախումբը

Պոսթոնի քաղաքի Երեքհարիւրամեակին մասնակցող Երգչախումբը
Վարպետի ղեկավարութեան տակ

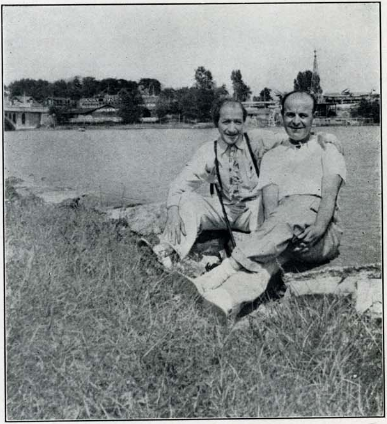

Վարպետը Ոստրի մէջ
Իր բարեկամներէն Պր. Վահան Սրապեանի հետ

ԳՈՒՐԳԷՆ ՍԻՒՆԻ

Երաժշտագէտին զաւակը, որ կը շարունակէ իր հօր գործը

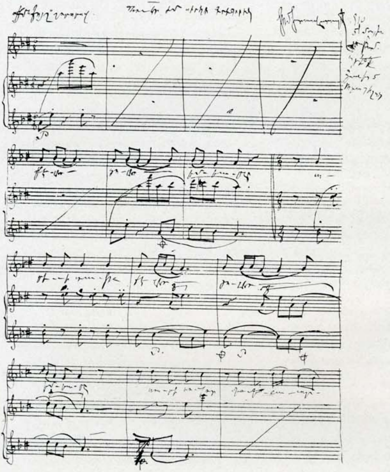

Կոմիտաս Վարդապետին «Բէլէր Ցօլէր» երգին Բնագիրը

Հայ Երաժշտագէտը զայն յօրինած է 1910ին Սիւնիի տան մէջ,

Տրապիզոն, եւ նուիրած՝ Գրիգոր Սիւնիին:

Նիւ Եորքի Սիւնի Երգչախումբը՝ նկարուած 1939ի Համերգին առիթով

Պոսթոնի մէջ Սիւնիի Յոբելեանական Տօնակատարութեան նուիրուած յայտագրին կողքը

Գրիգոր Սիւնի Քեթսաքիլ ամարանոցին մէջ՝ շրջապատուած բարեկամներու խումբի մը կողմէ

Նիւ Եորքի Սիւնի Երգչախումբի յայտագիրը Յոբելեանական Համերգին առիթով

Տիկին Նադաշա Սիւնի

Վարպետը եւ իր սանուհին՝ Քլարա Յովսէփեան երգի փորձի ընթացքին, նկարուած Տօքթ. Լիւսի Կիւլէզեանի տան մէջ

Ֆիլատելֆիոյ Սունի Երգչախումբը վարպետի մահէն յետոյ ճկարուած 1941ի համերգին,
ղեկավարութեամբ Գուրգէն Սունիի

Երիտասարդ երաժշտագէտի առաջին հրատարակութեան կողքը

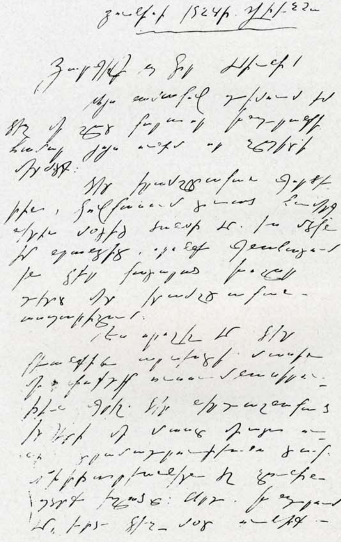

Խորհրդային երաժշտական քննադատ Ռուբէն Թէրլէմէզեանի վիէննայէն գրած մէկ նամակը Գրիգոր Սիւնիին :

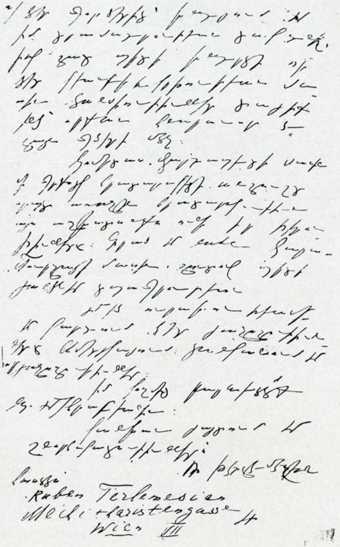
Ruben Terlemesian
Mechitaristengasse 4
Wien VII

Գրիգոր Սիւնիի Երգչախումբը Ուստրի մէջ, Փետրուար 3, 1935

Գրիգոր Սիւնիի Երկերու Հրատարակութեան Առաջին Հատորին Կողքը

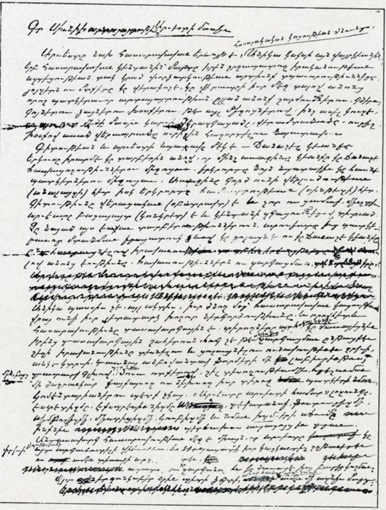

Վարպետի Ձեռագիրներէն Էջ Մը Արուեստի Մասին

Սուինին Ադլանթիկ Սիթիի ծովափին վրա 1933ին, թիւ 1, 2 եւ 4 նկարներուն մէջ։ 3րդ լուսանկարը հանուած է Քեթսքիլի լեռնային ամարանոցին մէջ։

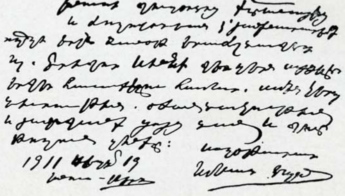

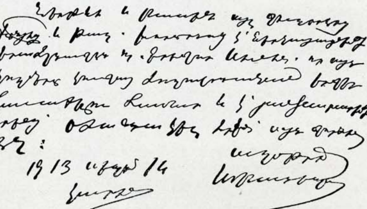

Սմբատ եպիսկոպոսի կողմէ Գրիգոր Սիւնիին երկու յանձնարարական նամակներու բնագիրները :

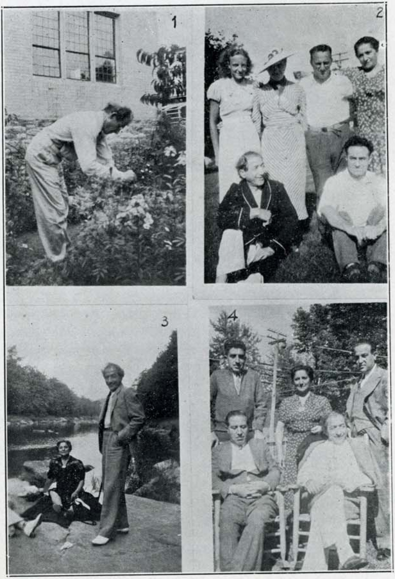

1· Սիւնին Տօքթ· Լիւսի Կիւլէզեանի տան պարտէզին մէջ։

2· Աջէն ձախ ոտքի վրա՝ Ամերիկուհի մը, Քլարա Յովսէփեան, Տօքթ· Կարապետ Կիւլէզեան, Տօքթ· Լիւսի Կիւլէզեան։ Նստած՝ Գրիգոր Սիւնի եւ Հեղինակը։

3· Քերսքիլ՝ 1938ին, Տօքթ· Լիւսի Կիւլէզեան եւ Սիւնի։

4· Սիւնի իր բարեկամներուն հետ, Քերսքիլի մէջ։

ՏՕՔԹ. ԼԻՒՍԻ ԿԻՒԼԷՋԵԱՆ

Որ Նախախնամական Դեր Կատարեց Սիւնիի Կեանքին Մէջ

ՏՕՔԹ. ՅՈՎՀ. ԾՈՎԻԿԵԱՆ

Որ Պոսթընի Մէջ Խնամեց Սիւնին, Ճորտըն Հոլի Համերգին Ատեն

Գրիգոր Սիւնի իր Ֆիլատելֆիո Երգչախումբին հետ 1939ին, վերջին Քոնսերթին ատեն

Աջէն ձախ՝

Երաժշտագէտ Գրիգոր Մ. Սիւնի, Տօքթ. Լիւսի Կիւլէգեան

եւ հեղինակը՝ Յակոբ Գույումճեան:

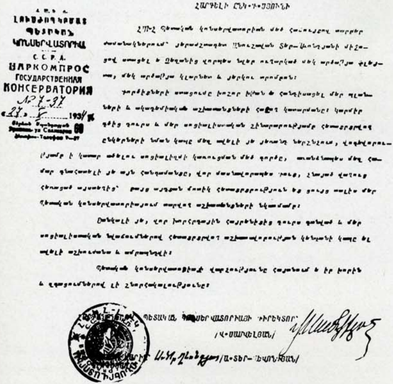

Ա. Ս. Ս. Հ.
ԼՈՒՍԺՈՂԿՈՄԱՏ
ՊԵՏԱԿԱՆ
ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱ
С. С. Р. А.
НАРКОМПРОС
ГОСУДАРСТВЕННАЯ
КОНСЕРВАТОРИЯ
№ 7-37
«27» V 1934 г.

ՀԱՐԳԵԼԻ ԸՆԿ. Դ. [illegible]

ՀՍԽՀ Պետական կոնսերվատորիան մեծ հաճույքով տարբեր ժամանակներում՝ յերաժշտագետ Անուշավան Տեր-Ղևոնդյանի միջոցով ստացել է Ձեզանից վորպես նվեր ուղարկած մեկ արժեքավոր ֆլեյտա, մեկ արժեքավոր կլարնետ և յերկու տրոմբոն:

Գործիքների ստացումը խոշոր խթան է հանդիսացել մեր դասաների և ակադեմիական աշխատանքների հաջող կատարմանը: [illegible] գծից դուրս և մեր սոցիալիստական շինարարությամբ հետաքրքրվող ընկերների նման կարող մեզ [illegible], վորովհետև [illegible] սոցիալիստական կառուցման մեծ գործը, [illegible] մեզ համար գնահատելի է այն հանգամանքը, վոր մասնավորապես դուք, [illegible] այստեղից՝ [illegible] մեծ հետաքրքրություն եք ցույց տալիս մեր Պետական կոնսերվատորիայում տարվող աշխատանքների նկատմամբ:

Ցանկալի է, վոր խորհրդային Հայրենիքից դուրս գտնված և մեր սոցիալիստական նվաճումներով հետաքրքրվող աշխատավորության կենդանի կապը [illegible] ավելի աշխուժանա և ամրապնդվի:

Պետական կոնսերվատորիան [illegible] հայտնում է իր խորին և զգացումներով լի շնորհակալությունը:

ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ ԴԻՐԵԿՏՈՐ՝ /Կ. ՍԱՐԱՋԵՎ/

ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ՝ /Ա. ՏԵՐ-ՂԵՎՈՆԴՅԱՆ/

Խորհրդային Հայաստանի Լուսաւորութեան Ժողովրդական Կոմի-սարիատին կողմէ գնահատական նամակի մը պատճէնը :

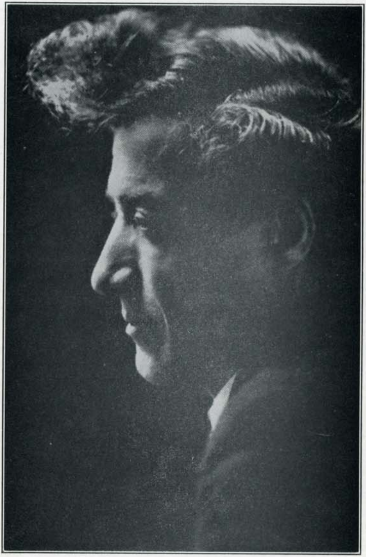

Վարպետին մէկ նկարը՝ Ամերիկա նոր ժամանած օրերուն

Ֆիլատելֆիոյ մէջ Սիւնիի կողմէ կազմուած հին երգչախմբին նկարը

Յայտագիր Յովհ. Թումանեանի յոբելեանին յայտարարութիւնը.

Գրիգոր Սիւնի վարեց երաժշտական բաժինը։

Նիւ Եորքի Համաշխարհային Ցուցահանդէսի Հայկական օրուա առթիւ Սիւնիի կողմէ պատրաստուած պատկերի մը ուրւագիծը

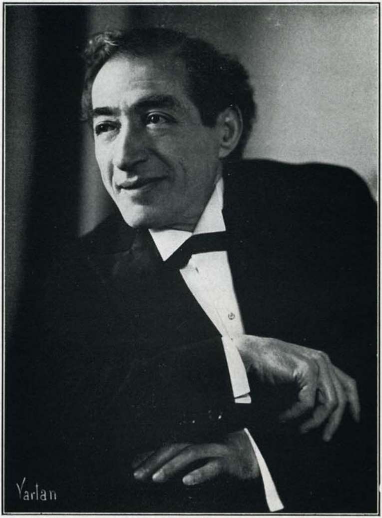

Գրիգոր Սիւնիի վերջին նկարներէն մին

ՀԱՐԳԵԼԻ ԸՆԿ. Գ. Ս Յ ՈՒ Ն Ի.-

Սույն թվի փետրվարի 26-ին մի գրությամբ մեր ջերմ շնորհակալությունը հայտնեցինք Ձեզ, Ձեր նվեր ուղարկած յերկու կորնետի յեվ մեկ կլարնետի համար, վոր անցած տարվա նոյեմբերի 4-ին ստացանք "ՀՕԿԻ" միջոցով, վորի համար յեվ "ՀՕԿԻՆ" տվել ենք համապատասխան ստացական Ձեզ հասցնելու նպատակով։

Պետ.Կոնսերվատորիան Ձեր նվերներով զգալիորեն լրացնում է իր որկեստրի գործիքների պակասը։

Այն մշտահոս վոսկե գրիչը, վոր Դուք գրել եյիք, թե ուղարկել եք ԱՆՈՒՇԱՎԱՆ ՏԵՐ-ՂԵՎՈՆԴՅԱՆԻՆ /այժմ աշխատում է Բաքվի Պետ.Կոնսերվատորիայում/, հայտնում ենք, վոր Ձեր ուղարկած գործիքների ստացման ժամանակ չկար։ "ՀՕԿԸ" մեզ այդպիսի գրիչ չե հանձնել։

Այս 1934/35 ուսումնական տարում ՀՍԽՀ-ի Պետ.Կոնսերվատորիան լայնացրել է իր աշխատանքները նոր նվաճումներով։

Կոնսերվատորիան ունի իր գիտահետազոտական կաբինետը, վոր զբաղվում է հայ յերաժշտության պատմության, նրա վետերանների կյանքի, գրական յեվ յերաժշտական գործերի յեվ առհասարակ յերաժշտական գործիչների յեվ նրանց աշխատությունների ուսումնասիրությամբ։

Այդ ուղղությամբ մի քանի զեկուցումներ են յեղել ԿՈՄԻՏԱՍԻ, ԳԵՆԱՐԻ, ԿՈՐԳԱՆՈՎԻ, ԿԱՐԱ-ՄՈՒՐԶԱՅԻ յեվ մյուսների աշխատությունների մասին։ Կաբինետը ձեռք է բերել ՎԱՍԻԼԻ ԿՈՐԳԱՆՅԱՆԻ, ԿՈՄԻՏԱՍԻ, ՍՊԻՐԻԴՈՆԻ մեծադիր նկարները։ Ժողովվում են մեր յերաժիշտների մասին հիշողություններ, տպավորություններ յեվ այլ նյութեր։

Խորհ. Հայաստանի Պետական Կոնսերվատորիան կը գնահատէ Գրիգոր Սիւնիի երաժշտական գործիքներու նուէրները:

- 2 -

Այդ ուղղությամբ դիմում ենք յեվ Ձեզ, վոր ուղարկեյիք Ձեր նկարը, կենսագրականը յեվ այլ տեղեկություններ Ձեր աշխատություններից նմուշներ յեվ առհասարակ, յեթե Ձեր ձեռքի տակ ունեք, նյութեր մեր յերաժիշտների մասին։

Այդ աշխատությունները վերամշակվում են հետագայում հրապարակելու նպատակով։

Այժմ Պետ.կոնսերվատորիան անում ե այն, ինչ վաղուց պետք ե արվեր։

Յեթե Ձեր միջոցով մենք ծանոթանանք յեվ ամերիկահայ յերաժշտության հետ, շատ գոհ պիտի մնանք։

Այս աշխատանքների վերամշակությունը հաջող կատարելու համար գիտահետազոտական կաբինետը կարիք ունի հայկական տառերով մի գրամեքենայի յեվ համոզված ենք, վոր Ձեր անսպառ յեռանդի յեվ Խորհրդային Հայաստանի բարեկամների ջերմ վերաբերմունքի շնորհիվ մեր Գիտական կաբինետը կհարստանա յեվ այդ մեքենայով, վորով ժողոված նյութերը արագ բազմացնելու յեվ լայն շրջանների սեփականություն դարձնելու հնարավորություն կունենա։

Առհասարակ ցանկալի յե, վոր մեր փոխադարձ կապնել ավելի ուժեղանա. մեր կողմից կաշխատենք Ձեզ ուղարկել մեր գործությունները։

Մեզ թվում ե, վոր մեր հաջողությունները մեր բարեկամների պարծանքն ե։

Գեղարվեստի ասպարեզում մեր ունեցած ամեն մի նոր նվաճումը պետք ե վոգեվորի Ձեզ յեվ Խորհրդային Հայաստանի բոլոր բարեկամներին։

ՋԵՐՄ ԲԱՐԵՎՆԵՐՈՎ

ՊԵՏ.ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ ԴԻՐԵԿՏՈՐ՝
/Վ.ՍԱՄՎԵԼՅԱՆ/

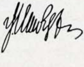

" "..........35թ.
Յ ե ր ե վ ա ն.

Վարպետը Ֆիլատելֆիա Ֆերմաունթ Փարքի մէջ հե–
տաքրքրական խօսակցութեան մը ընթացքին:

Ձախէն աջ՝ Գրիգոր Մ. Սիւնի, Յ. Գույումճեան,
Փափազեան եւ Ճ. Հիւսեան:

Ֆիլա. Սիւնի Երգչախումբը Վարպետի մահէն յետոյ, Գուրգէն Սիւնիի (առջեւի կարգ մէջտեղը) ղեկավարութեամբ

Յարութիւն Սամուէլեան

Արաքսի Յովսէփեան

Անժել Սրապեան

թեան ծրագիրը ժողովուրդին ծանօթացնելու եւ Հայկական երաժշտական կուլտուրան մասսաներու մէջ տարածելու լուրջ գործին: Թաթարեան շատ մօտէն կապուած էր Գրիգոր Սիւնիին հետ եւ մինչեւ վերջը մնաց վարպետի հարազատ բարեկամներէն մին:

Երրորդ անունն է Նշան Մինասեան, որ Սիւնիի ջերմ հիացողն եղած է եւ տարիներով պատասխանատու աշխատանք կատարած է վարպետի ղեկավարած բոլոր երգչախումբերուն մէջ:

Նոր աշխարհի ինտուսթրիալ կեանքը, տնտեսական մրցակցութիւնը, գոյութեան անողոք պայքարը որքա՞ն հող կրնային հայթայթել երաժշտական տաղանդներ աճեցնելու:

Շատ աննշան չափով:

Ահա թէ ինչո՞ւ Գրիգոր Սիւնին այնքան ջերմ համակրութեամբ ու հետաքրքրութեամբ կը հետեւէր Խորհրդային Հայաստանի երաժշտական ջանքերուն ու սերտ յարաբերութիւն կը պահէր Անուշաւան Տէր Ղեւոնդեանի, Մ. Աղայեանի, Ռուբէն Թէրլէմէզեանի եւ ուրիշ երաժշտագէտներու ու երաժշտական շըրջանակներու հետ:

Գրիգոր Սիւնի

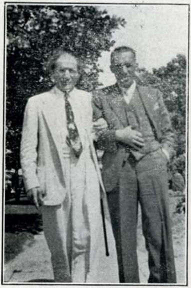

Նշան Մինասեան

Ֆերտինանտ Գայմագամեան

Գրիգոր Թաթարեան

Զարմանալի չէր ուրեմն որ Դաշնակցութիւնն ու յետադիմական շրջանակները, ինչպէս նաեւ իր անձնական նախանձորդներն ու հակառակորդները, տարիներ շարունակ քաղաքական հալածանքի ենթարկէին Սիւնին, մինչեւ անգամ պոյքոթ յայտարարելով անոր երաժշտական երեկոյթներուն դէմ:

Բայց Սիւնիին տաղանդն ու անունը աւելի մեծ էին քան իր հակառակորդները եւ հակառակ ամէն տեսակ արգելքներուն անոնք չ՚կրցան նսեմացնել Սիւնիին ժողովրդականութիւնը: Գրիգոր Սիւնին շարունակեց ծառայել իր ժողովուրդին եւ գիրար գերազանցող յաղթանակներ խլեց արուեստի բնագաւառին մէջ:

Թիւ 1· Երաժշտագէտը իր տան առջեւ պարտիզամշակութեամբ կ'զբաղի:

Թիւ 2· Հեղինակը:

EVENING PUBLIC LEDGER—
PHILADELPHIA.
DECEMBER 21 1939

GRIKOR M. SUNI, 63, MUSICIAN, IS DEAD

Armenian Composer and Director Succumbs Here After Operation

Grikor M Suni 63 Armenian composer and director and a noted figure in Armenian musical life in this country and abroad, died here Monday following an operation

Born in Russia, of Armenian parents Suni studied in the Imperial Conservatory of St. Petersburg under Rimsky-Korsakoff His early composition, a musical drama to Grinevski's "Bab," won the Theatre Art of St. Petersburg Prize and was produced in 1902

In 1904 Suni began a series of travels throughout the Caucasus regions studying folk music of various nationalities He spent eleven years at this work

During the war he was conductor of the Tiflis Symphony Orchestra.

Suni composed two Armenian operas, "Areknazan" and "Asli Keram"; wrote a symphony (in C minor), songs, a history of Admenian music, and "The Theory of Persian Music."

He organized and gave concerts in Russia, Armenia, Turkey, Persia, India and the United States

Grikor M Suni

PHILADELPHIA INQUIRER,
DECEMBER 21, 1939

Grikor M. Suni

Grikor M. Suni, well-known Armenian composer and conductor, died Monday of a heart attack following a serious throat operation. He was 63.

Mr. Suni, who came to Philadelphia in 1924, was director of the Suni Choruses. He was born in Russia and traveled extensively through Europe and the Orient in order to study folk music.

Funeral services will be held Sunday afternoon at 1 P. M. at 1820 Chestnut st.

THE EVENING
— BULLETIN—
DEC. 21 1939

GRIKOR M. SUNI

Funeral Sunday for Armenian Composer and Music Director

Funeral services will be held at 1 P. M. Sunday for Grikor M. Suni, Armenian composer and musical director, who died Monday in Philadelphia General Hospital after an operation. He was 63.

Choruses conducted by Suni were formed in many American cities in 1935 to celebrate the 40th anniversary of his musical career and they served as a nucleus for the formation of the Armenian Musical Society of America.

Born in Russia, he studied at the Imperial Conservatory of Music in St. Petersburg under Rimsky-Korsakoff. After a distinguished career there he came to America, and in 1925 and 1935 his chorus twice won prizes for the best-rendered folk music. His wife, Nevart, and six children survive.

JOURNAL OF COMMERCE.

GRIKOR M. SUNY HAD NOTABLE CAREER

Armenian Composer and Musical Director Passed Away on Monday, December 18 — Possessed a Sterling Personal Character and Had a Wide Circle of Friends in All Walks of Life.

Out of the welter of commercial pursuits there comes now and then a reminder that mankind cannot live on bread alone—there must be nourishment of the soul. And one of the most nourishing elements of heavenborn manna is Music. Those who are engaged in producing it are to be honored, and should be well rewarded. In the passing of Grikor M. Suny, Armenian composer and musical director, of 6111 Locust Street, Philadelphia, the community is called upon to pay tribute, even if for a fleeting moment. The community owes it to its own relf-respect to pay that tribute.

Choruses conducted by Grikor M. Suny were formed in many American cities in 1935 to celebrate the fortfeth anniversary of his musical career and they served a nucleus for the formation of the Armenian Musical Society of America.

Born in Russia, he studied at the Imperial Conservatory of Music in St. Petersburg under Rimsky-Korsakoff. After a distinguished career there he came to America, and in 1925 and 1935 his chorus twice won prizes for the best-rendered folk music.

Granting that Mr. Suny lived to the age of sixty-three, his friends fondly hoped that he would have many more years of existence. But the decrees of Providence are inexorable, and all that we can do is bow in reverence, with a kind thought, nevertheless, for one who endeared himself to all by his quiet, kindly nature, his equable temperament, his sense of fairness and his fine well-poised character.

Mr. Suny is survived by his widow, Mrs. Nevart Sonian Suny, two daughters, Mrs. S. Kazanjian, and Mrs. S. Ter-Oganoff; six sons, Ruben, George, Emil, Raphael, Souren, and Armen Suny, and several gradchildren, to whom the sympathy of the entire community is extended in the hour of deep bereavement.

Funeral services were conducted by the Rev. Minasian, of the Armenian Church, at the Oliver H. Bair Parlors, 1820 Chestnut Street, on Sunday, December 24.

Interment was at Chelten Hills Cemetery.

Ամերիկեան թերթերու մէջ երեւցած կարգ մը գրութիւններ մեծ երաժշտագէտի մահուան առթիւ :

Թիֆլիս եւ Նիւ Եորքի մէջ։ Ամիսներ շարունակ Սիւնիին այս Հակադաշնակ երգը հնչեց Հայ բեմերէն, աւելի եւ աւելի հրահրելով Դաշնակցութեան դէմ ժողովրդական մեծ յուզումն ու ատելութիւնը։

Հակադաշնակ երաժշտագէտ Գրիգոր Սիւնին որքա՜ն լաւ ըմբռնած էր յեղափոխական արուեստագէտի մը դերը, որքա՜ն ձեռնհաս կերպով կը կատարէր իր պաշտօնը։

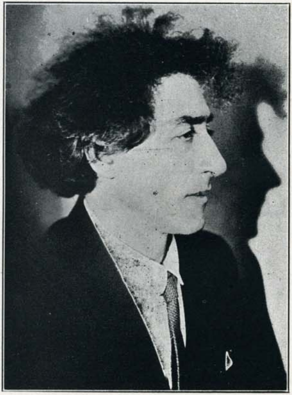

Վարպետը իր աւելի երիտասարդ օրերուն

Երաժշտագէտը եւ իր կեանքի ազատարար Տօքթ. Լիւսի Կիւլէզեան Նիւ Ճըրզիի մէջ համերգէ մը յետոյ երբ Սիւնին սրտի տագնապէ մը կը տառապէր եւ իր տղան՝ Գուրգէն Սիւնին ղեկավարեց համերգը:

LOUIS KAZZE —— 2100 Delanrey St., Phila., Pa.

(A letter to Mrs. Clara Hovsepian, an advanced student of late KRIKOR SUNI.)

Thursday, Dec. 21

Dear Mrs. Hovsepian

It was an awful shock for us to realize that we have lost a great and dear person. Mr. Suni was a unique individual, in fact an INSTITUTION. Now he will be a legend, a beautiful memory

To me he was always a source of deep respect and admiration His enthuiasm and resoursefulness, his profound feeling for subtle musical effects, and his capacity for hard work, were a revelation to me.

I write this to you because I had the honor and previlage of meeting and working with Mr Suni thru you. And thru you I hope Mr Suni's family will receive my heart-felt condolences.

With kind regards and best wishes for a Happier New Year I am

Very sincerely yours
LOUIS KAZZE

(EDITOR'S NOTE — Louis Kazze is the Head of the Music Department at Overbrook High School. and a famous musician.

PHILADELPHIA RECORD
THURSDAY, DECEMBER 21, 1939

Grikor Suni, Composer, Dead at 63

GRIKO SUNI

Grikor M. Suni, Armenian composer and director, and a noted figure in Armenian musical life in this country and abroad, died here Monday following an operation. He was 63.

Born in Russia, of Armenian parents, Suni studied in the Imperial Conservatory of St. Petersburg under Rimsky-Korsakoff. His early composition, a musical drama to Grinevski's "Bab," won the Theater Art of St. Petersburg prize and was produced in 1902.

Studied Folk Music.

In 1904 Suni began a series of travels throughout the Caucasus regions studying folk music of various nationalities. He spent 11 years at this work.

During the war he was conductor of the Tiflis Symphony Orchestra. Later he traveled through Turkey, Persia and Egypt, studying Armenian music beginnings and collecting folk songs

Suni Choruses Formed

Suni composed two Armenian operas, "Areknazan" and "Asli Keram;" wrote a symphony (in C minor), songs, a history of Armenian music, and "The Theory of Persian Music."

He organized and gave concerts in Russia, Armenia, Turkey, Persia, India and the United States.

He was invited to direct the Armenian Chorus which took part in the international contest in Symphony Hall, Boston, in 1925 and 1935 He was awarded first prize each time Suni choruses were formed in many major cities of the United States in 1935, to celebrate the 40th anniversary of his musical career These choruses served as a nucleus in the formation of the Armenian Musical Society of America.

Մամուլի եւ անհատական ցաւակցական արտայայտութիւններէն մաս մը Գր. Սիւնիի մահուան առթիւ

Նմոյշ մը վարպետի ձեռագրէն

Հէյ ջան Քու ջա – նին Հէյ – րան
Allegro Moderato

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՅԻ ՏՈՒՆ
— ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՀԱՅ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԿՈԼԵԿՏԻՎ

ДОМ КУЛЬТУРЫ ССР АРМЕНИИ
Московский Армянский Музыкальный Коллектив

МОСКВА, Армянский пер. д. № 2. = Телеф. 5-22-48.

№ 299 27 Июля 1928

ГР.С.МИРЗОЯНУ.

Уважаемый коллега.

Правление Московского Армянского Музыкального Коллектива обращается к Вам с просьбой сообщить на каких условиях могли бы передать для пользования армянские пунсоны принадлежащие Вам и и находящиеся в настоящее время в Эривани на сохранении у Государственного Издательства. Отсутствие в Москве этих пунсонов сильно тормозит выполнение нотных изданий, а потому просим Вас в случае Вашего согласия спешно сообщить об этом в Армениз и одновременно Правлению Коллектива.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПРАВЛЕНИЯ М.А.М.К. /М.АГАЯН/

ЗАВЕД.ИЗДАТ.ЧАСТЬЮ /Г.БУДАГЯН/

Թիւ 299

Մարտ 27, 1928

Քաղաքացի Միրզոեանին

Յարգելի Ընկեր,

Մոսկվայի Հայ Երաժշտական Կոլլեկտիվի վարչութիւնը դիմում է ձեզ խնդրելով հաղորդել մեզ թէ ի՞նչ պայմաններով կարող էք տալ մեզ օգտուելու համար Հայկական Պուանսոնները, որոնք ձեզի կը պատկանին եւ կը գտնուին այժմ Երեւան եւ յանձնուած են Պետական Հրատարակչութեան խնամքին: Մոսկվայի մէջ այդ Պուանսոնների բացակայութիւնը շատ կը խանգարէ երաժշտական հրատարակութիւնների գործին: Այդ պատճառով է որ կը խնդրենք ձեզմէ, եթէ դուք համաձայն էք, շտապով հաղորդէք մեզ այդ մասին Կոլլեկտիվի վարչութեան:

Նախագահ վարչութեան

Մ. ԱՂԱՅԵԱՆ

Տնօրէն հրատարակչական բաժնի

Դ. ԲՈՒԴԱՂԵԱՆ

Акт.

Составлен сей акт в том, что я Григор Мирзаян, передал в ~~распоряжение~~ дар Наркомпросу Армении всю музыкальную библиотеку состоящую из разнообразных музыкальных произведений, а представитель Наркомпроса С.С.Р.А. в Грузии Левон Туманян принял ее на следующих условиях:

1. Музыкальная библиотека Г. Мирзаяна передается им в собственность Республики Армении.
2. Библиотеке этой присваивается имя жертвователя - Григора Мирзаяна Сюни.

Акт сей составлен в двух экземплярах.

Г. Тифлис
20 августа 1921 г.

Мирзаян

Представитель Наркомпроса С.С.Р.А. в Грузии Л. Туманян

ՎԱՒԵՐԱԳԻՐ

Այս վաւերագրով կը հաստատենք որ Գրիգոր Սիւնի Միրզոեան իր երաժշտական գրադարանը որ կը բաղկանայ զանազան երաժշտական երկերէ, կը նուիրէ Խորհրդային Հայաստանի: Գործողութիւնը կատարուած է Վրաստանի մէջ՝ Խորհրդային Հայաստանի Ժողովրդական Կոմիսարիատի ներկայացուցիչ Լեւոն Թումանեանի միջոցաւ, հետեւեալ պայմաններով. —

1. Գրիգոր Միրզոեանի երաժշտական գրադարանը կը դառնայ Խորհրդային Հայաստանի սեփականութիւն:

2. Գրադարանին կը տրուի նուիրողին անունը:

Այս վաւերագրէն կազմուած է երկու օրինակ:

Թիֆլիս, Օգոստ. 20, 1921

ԳՐԻԳՈՐ ՄԻՐԶՈԵԱՆ

Ժող. Կոմիսարիատի ներկայացուցիչ

ԼԵՒՈՆ ԹՈՒՄԱՆԵԱՆ

Խորհ. Վրաստան

Հ. Ս. Խ. Հ.
ԼՈՒՍԺՈՂԿՈՄԱՏ
ՊԵՏ. ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱ
НАРКОМПРОС
ГОСУДАРСТВЕННАЯ
КОНСЕРВАТОРИЯ
№ 7/19
«8» Մայիսի 1935թ.
Երևան ... 60
Эривань ... Телефон 7—87

ՀԱՐԳԵԼԻ ԸՆԿ. Գ. Ս Յ ՈՒ Ն Ի.-

Հ.Ս.Խ.Հ. Պետ.Կոնսերվատորիայի Դիրեկցիան իր յերախտագիտական շնորհակալությունն է հայտնում այն ջերմ վերաբերմունքի համար, վոր Դուք ցուցաբերում եք մեր մատաղ կոնսերվատորիային։

Անցյալ 1934 թվի նոյեմբերի 4-ին "ՀՕԿԻ" միջոցով ստացանք Ձեր նվեր ուղարկած յերկու կորնետները, մեկը դեղին մետաղից, մյուսը սպիտակ /Նո.119803/, իրենց մունդշտուկներով, մեկ նոտակալով, բացի այդ մեկ կլարնետ Նո.6439 իրեն տուփով։

Մենք խիստ զգացված ենք Ձեր այդ ուշադրության համար յեվ գոհունակությամբ հայտնում ենք, վոր Պետ.Կոնսերվատորիայի սիմֆոնիկ որկեստրը, այս յերկու տարվա ընթացքում, Ձեր օժանդակության շնորհիվ արտասահմանից ձեռք է բերել այնպիսի պիտանի ու անհրաժեշտ գործիքներ, ինչպես մեկ արծաթյա ֆլեյտա, մեկ արծաթյա կլարնետ, յերկու տրոմբոն յեվ վերջին ուղարկած յերկու կորնետը ու մեկ կլարնետը, ընդամենը 7 գործիք, վորոնք չափազանց կարեվոր նշանակություն ունեն մի նորակազմ սիմֆոնիկ որկեստրի համար։

Միանգամայն ցանկալի յե, վոր Ձեր այդ սրտառուչ յեվ ջերմ վերաբերմունքը չթուլանա։ Ամեն մի նման գործ նոր թափ է տալիս մեր պրոֆեսորական յեվ դասատուական կազմին, վոր միշտ նոր յեռանդով է լցվում, յերբ տեսնում է կարմիր գծից դուրս այդպիսի ջերմ հետաքրքրություն դեպի մեր սոցիալիստական գործը։

ՊԵՏ.ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ ԴԻՐԵԿՏՈՐ՝ [signature] /Կ.ՍԱՄՎԵԼՅԱՆ/

26/5-35թ.

Հայաստանի Պետական Կոնսերվատորիայի կողմէ գնահատական նամակ մը ուղղուած Գրիգոր Սիւնիին :

ՀԱՑՖԻԱՀԱՐՄՈՆԻԱ (Կուլտուրայի տուն)
Խորհրդային Հայաստանի Կոմպոզիտորների Միութիւն
1934 թիվ ապրիլի 21-ին

ԳՐԻԳՈՐ ՍՑՈՒՆԻԻ (Միրզոյանի)
յերաժշտական գործունեյության քառասնամյակը

Ներածական, բացատրական խոսք՝
ՌՈՒԲԵՆ ԹԵՐԼԵՄԵԶՅԱՆԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԲԱԺԻՆ

1. Մշուշն է պատել 2. Նանենի 3. Ջանս մրմուռ 4. Ինչու Բինգյոլը մշտար 5. Կամավի պես 6. Մայիս յեկավ	Կյերգի պետօպերայի արտիստ ՇԱՐԱ ՏԱԼՅԱՆ Դաշնամուրի մոտ Թամարա Դեմուրյան
7. Սարերը ման եմ յեկել 8. Սարերը ճամփել ա 9. Սարերի ճամփին մեռնեմ	Կյերգի փոկալ անսամբլը ղեկավարությամբ կոմպոզիտոր ԿԱՐՈ ԶԱՔԱՐՅԱՆԻ

Խորհ. Հայաստանի մեջ մեծ երաժշտագետի Քառասնամեա Յոբելեանին նւիրւած յայտագիրը:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

10. Սարեն կուգա ձիավոր
11. Ալագյազ խնկի ծառ

Կյերգի վոկալ անսամբլը ղեկավարու-
թյամբ ԿԱՐՈ ԶԱՔԱՐՅԱՆԻ

12. Կաքավ բավ
13. Տուլ-տուլ
14. Սարերի հովին
15. Գացեք ամպեր
16. Յարալի յար ջան
17. Հոյ նար

Կյերգի պետօպերայի ար-իստ ՇԱՐԱ ՏԱԼՅԱՆ
Դաշնամուրի մոտ Թամարա Դեմուրյան

Այս նույն ծրագիրը կատարվածե նաեվ ռ ա դ ի-
ո յ ո ւ մ:

Պետհրատի տպ. Պատվ. 752 Գլավ. 264 Տիր. 50 Հայտեղ.

ընտանիքին հետ։ Բաւական ատենէ ի վեր չէի տեսնուած իրենց հետ։ Եւ չէի գիտեր թէ անգամ մըն ալ երբ իրարու պիտի հանդիպէինք։

Այդ իրիկունը երբ բաժնուեցանք իրարմէ անբացատրելի եւ կարօտաբաղձ թախիծ մը զգացի սրտիս մէջ։

Բաժանումէն առաջ իսկ։

Սիւնի ջա՛ն, ե՞րբ պիտի տեսնուինք յաջորդ անգամին։

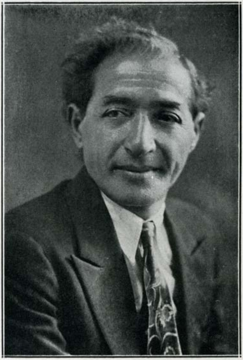

Վերջին տարիներու Սիւնին

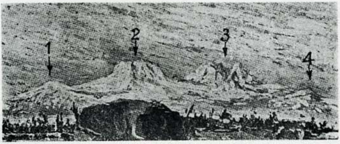

Ալագեազ լեռը իր չորս գագաթներով

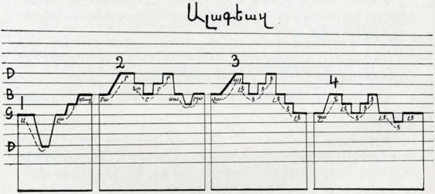

Ալագգեազ երգին կառուցուածքը գրի առնուած Սիւնիի կողմէ

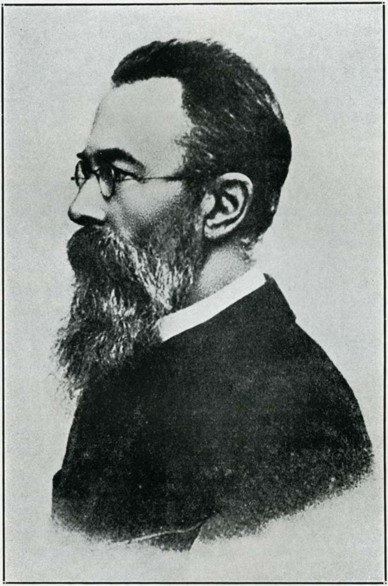

Աշխարհահռչակ երաժշտագէտ՝ Ռիմսքի – Կորսաքով, որ եղած է Գրիգոր Սիւնիի ուսուցիչը:

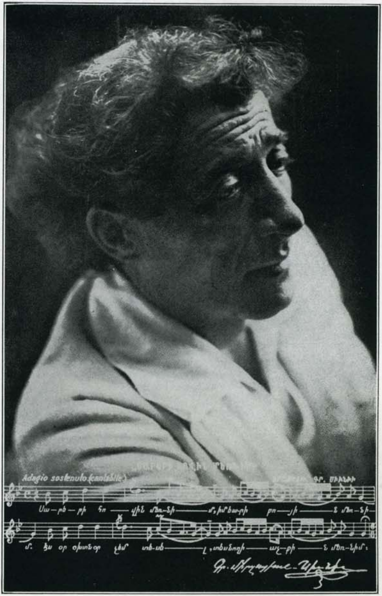

Վարպետը մտածման եւ ներշնչման մէկ պահին

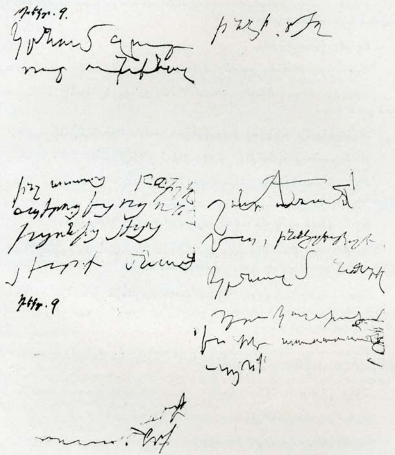

Մահուան անկողնին մէջ Սիւնիին վերջին ձեռագիրը

Որովհետեւ մահը չի կրցաւ զայն պարտութեան մատնել:

Այլ, անոր քնացած պահուն, փակեց աչքերը, որպէսզի վերջ տանէ իրեն դէմ մղուող այս հերոսական մենամարտը:

Այսպէսով էր, որ 1939, Դեկտեմբեր 18ին, Երկուշաբթի առաւօտեան ժամը 3ին շնչելէ դադրեցաւ ժողովրդական մեծանուն երաժշտագէտ Գրիգոր Միրզոյեան Սիւնին:

Բայց անոր սիրտը կը շարունակէ բաբախել իր անթառամ երգերուն մէջէն:

Որպէս յաւիտենականութեան ուխտ:

Որպէս փառքի հարմոնի եւ որպէս սիմֆոնի անմահութեան:

Այս նկարը երեւցած է Հայաստանի Պետ. Հրատ.-ի կողմէ լոյս տեսած Սիւնիի երգերու կողքին վրայ:

Անշուշտ կ'արթննայ ան :

Վերստին կը բանայ իր աչքերը :

Եւ իր ըմբոստ ներդաշնակութեան հնչիւններով կը հմայէ մեր հոգիները :

Բայց մի խռովէք իր հանգիստն անխռով :

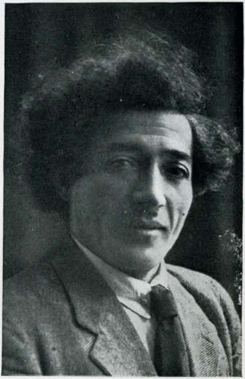

Գրիգոր Սիւնի Ամերիկա ժամանելէն
քանի մը տարի յետոյ :

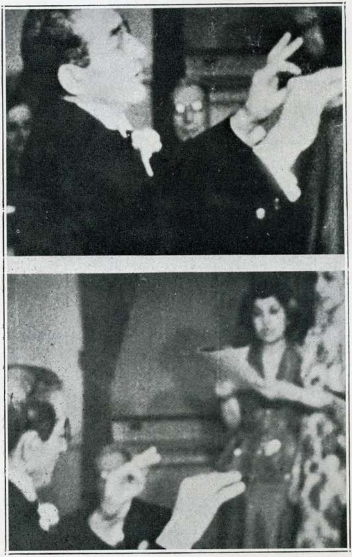

Գրիգոր Սիւնի Ֆիլատելփիա երգչախումբը ղեկավարած պահուն, շարժանկարէ մը հանուած :